

KOTISOHVALTA KIVIKAUTEEN

Verkkovinkkejä & tiedonhaun työkaluja esihistoriaan

Agricola - Suomen humanistiverkko

Agricola - Suomen historiaverkko on nyt Agricola - Suomen humanistiverkko. Verkkosivusto uudisti nimensä ja ulkoasuun. Agricola esittelee itsensä humanististen tieteenalojen sähköisenä ”ABCkiriana”. Agricola on vuonna 1996 perustettu yliopistojen historian laitosten, arkistojen, seurojen, museoiden ja kirjastojen yhteishanke.

Lähteille-kategoria sisältää linkkejä internetissä saatavilla oleviin lähde- ja tutkimusaineistoihin sekä aineistojen käyttöä tukeviin palveluihin ja viitetietokantoihin. Verkkolähteet ovat esillä aakkosjärjestyksessä sivulla. Voit selata lähteitä tai hakea ja rajata tyyppin (esim. tieteelliset julkaisut), lajin (esim. asiakirja) tai asiasanan (esim. esihistoria ja arkeologia) perusteella.

Agricolassa on lisäksi Ajankohtaista-, Keskustelu-, Julkaisut- ja Opetus-osiot. Ajankohtaista-osasta löytyy mm. tapahtumia. Julkaisut sisältää esim. Agricolan kirja-arvosteluja.

<https://agricolaverkko.fi/>

Finna on Suomen arkistojen, kirjastojen ja museoiden yhteinen haku- ja aineistotietokanta.

Finnassa voit hakea, selata ja lukea verkossa saatavilla olevia aineistoja, joita mukana olevat organisaatiot tarjoavat.

Finnassa aineistoja voi hakea hakusanakentällä ja rajata hakua usealla tekijällä pudotusvalikon kautta. Rajauksena ovat:

- verkossa saatavilla oleva aineisto
- sallitut käyttötavat
- aineistotyyppi eli onko haun kohteena asiakirja, kuva, äänite jne.
- tekijä i. kenen henkilön tai minkä organisaation luomaa arkistoaineistoa haetaan, esim. Albert Edelfelt
- aihe
- alue

- valmistusvuosi
- aiheen aika
- kieli
- sisältyy julkaisuun eli sisältyykö asiakirja vaikkapa diaariin tai henkikirjaluetteloihin
- toimiala eli kuuluko haettava aineisto museoiden, kirjastojen vai arkistojen toimialaan
- organisaatio l. minkä organisaation hallussa aineisto on esim. Museovirasto
- uutta Finnassa

Sivustolla voit hakea myös tarkennetulla haulla.

<https://www.finna.fi/>

Kansalliskirjaston digitoidut aineistot

Kansalliskirjasto on digitoinut kaikki Suomessa vuosina 1771-1929 ilmestyneet sanomalehdet, ja ne ovat käytettävissä tämän palvelun kautta. Uudemmat digitoidut sanoma- ja aikakauslehdet ovat käytössä vapaakappalekirjastoissa. Palvelussa on digitoituja sanomalehtiä, aikakauslehtiä ja pienpainatteita. Hakulomake on käytettävissä. Voit rajata hakua sanomalehtien ja aikakauslehtien kohdalla hakulauseella, aikavälillä tai julkaisupaikan, julkaisijan, lehden ja kielen perusteella. Osa rajauksista on käytettävissä pudotusvalikon kautta. Pienpainatteet-luokassa hakulomakkeesta puuttuu lehtirajaus.

Sanomalehdet-luokka on jaettu lisäksi leikkeet, lehdet, päivän lehdet ja artikkelit -osioihin. Leikkeistä löytyy palvelun käyttäjien merkitsemiä leikkeitä, lehdet-osioista löytyy lehtinimekkeet ilmestymisvuosittain, päivän lehdet -osio näyttää tietynä päivänä ilmestyneet lehdet ja artikkelit-osioon on koottu artikkelihakemisto 1800-luvun lopulta. Aikakauslehdet-luokka on jaettu leikkeet- ja lehdet-osioihin. Pienpainatteet-luokassa on alakategorioina leikkeet, julkaisijat, vuosittain ja aiheittain. Voit selaila painatteita julkaisijan, aiheen ja vuoden perusteella.

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/>

Kulttuuriympäristön palveluikkuna

eli Kyppi on Museoviraston ylläpitämä palvelu, josta voit etsiä tietoa arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä. Sivustolla on pikahakukenttä. Haun voi kentästä tehdä kohteen nimellä tai nimen osalla.

Aiheittain nimettyjä hakuluokkia ovat arkeologiset kohteet, arkeologiset hankkeet, hoidetut kulttuuriympäristökohteet, rakennusperintö, valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, maailmanperintökohteet Suomessa, kulttuuriympäristön tutkimusraportit, rakennetun ympäristön piirustukset ja arkeologiset kokoelmat.

Osassa hakuluokista on mahdollista rajata hakua, esimerkiksi kunnan perusteella. Kulttuuriympäristön palveluikkunassa on tietoa, joka on tallennettu Museoviraston

arkistoon, rekistereihin ja kokoelmiin.

<https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>

Muinaismuistot.info -sivustolla näet seuraavien rekisterien tiedot kartalla:

Museovirasto:

- Muinaisjäännösrekisteri
- Rakennusperintörekisteri
- Maailmanperintökohteet
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt

Ahvenanmaan paikallishallinto:

- Muinaisjäännösrekisteri

Suurennuslasi-kuvakkeella voit hakea kohdetta. Haku toimii vain Museoviraston rekisterien kohteisiin eli haulla ei löydä Ahvenanmaan muinaisjäännöksiä.

Ratas-kuvake on asetusten merkki. Asetuksista voit tehdä rajauksia kohteille tyyppin (esim. kirkkorakenteet, hautapaikat, kultti- ja tarinapaikat) ja ajoituksen perusteella. Rajoitus toimii vain Museoviraston muinaisjäännöksille ja kohteille mutta ei alakohteille eikä alueille. Pohjakartan voi vaihtaa taustakartan ja maastokartan välillä. Kohteita on mahdollista rajata lisäksi muinaisjäännös- ja rakennusperintörekisterin kohteisiin, valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen ja maailmanperintökohteisiin.

Kohteista saa lisätietoikkunan näkyviin klikkaamalla kohdetta kartalla. Näkymästä on myös linkki kohteen lisätietoihin rekisterin ylläpitäjän sivustolla.

Info-kuvaketta klikkaamalla saat ohjeita sivuston käyttöön sekä saat tietoa sivuston karttasymboleista.

<https://muinaismuistot.info/>

Suomen karttoja ja kartastoja

Aineisto sisältää valikoiman Suomea koskevia historiallisia karttoja 1500-luvulta 1900-luvun puoliväliin ja se on Kansalliskirjaston digitoima. Kokoelma on luokiteltu mm. kaupunki- ja pitäjäkarttoihin. Sivustolla on hakukenttä. Sivustoa pääsee selailemaan mm. tekijän, julkaisuaian tai asiasanan perusteella.

<https://www.doria.fi/handle/10024/78800>

Nimiarkisto

<https://nimiarkisto.fi/>